

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglas in ostanila se račune po 8 nov. vrstila v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč.«

Vstajenja dan.

Priroda se je vzdramila iz zimskega sná, zemlja se opleta s pomladanskim cvetjem in po vonjivem vzduhu zveni veseli ptičji spev. In, čujte! Nad pomlajenim stvarstvom plava slovesni glas velikonočnega zvonjenja. . .

Napočil je zopet veličastni dan vstajenja Vzveličarjevega, najlepši praznik vesoljnega krščanstva!

Kakor nas vsakoletno obnovenje zemeljskega rastlinstva prešinja z blaženimi slutnjami o neminljivosti božjega stvarjenja, zagotavlja nam tudi blagovestje o vstajenju Kristusovem zopetno obujenje od mrtvih. In zбоk tega vzbujajo se nam o Velikonoči vsakovratne nádeje o lepšji bodočnosti na tem in onem svetu.

Dá, velikonočni prazniki navdajajo nas z novimi upi in nas vabijo na premišljevanje o svoji prihodnosti tu na zemlji.

Prebivši nadloge krute zime, katere besneči viharji so marsikateri list otresli z življenjskega drevesa, ter stoječ na urodu v cvetoči vrt pomladi, katera mu obeta obilne sadove, zrè človek zaupno bodočnosti v obraz. Če tudi mu je po zimi posebla marsikatera nada, da je postal naposled malodušen — pomladansko cvetje in pa tolažilni klic velikonočnih zvonov dvigne mu zopet upadlo srce, da se loti z novim pogumom tvrde borbe za svoj obstanek.

In kakor pojedinega človeka, takó budi velikonočno blagovestje o vstajenju v novo življenje vse narode, vesoljno človečanstvo.

Tudi nam zatiranim, v grob narodnega mrtvila zapedačenim Slovencem velja budilni glas velikonočnega evangelija o vstajenju. In, bogme! nobeden izmed vseh avstrijskih narodov ni toliko potreben oživljajočega budila, kakor mi.

Prebili smo, ne samo štiridesetdnevni post, temveč stoletno, da, tisočletno dobo narodne pokore ter naposled tolikanj one-

mošli, da je skrajni čas, da nam pride rešilni angelj, kateri nam odvali pretežki kamen izpred narodnega groba našega. In ta angelj-rešitelj mora biti mož, z božanskim duhom neugasnega rodoljubja prešinjen, mož jeklenega značaja in zlatega srca, katerega oživljajoči klic nas vzdrami iz pogubonosne malomarnosti ter nas privede — kakor svoje dni Mojzes Izraelce — v obljubljeno deželo.

Ali, kakor je videti, ne napoči nam še kmalu zaželjeni dan narodnega vstajenja, kajti tudi mi, kakor isti Izraelci v Egiptu, sedimo še vedno okrog loncev tuje kulture in bode treba še mnogo znamenj in čudežev, predno se odrečemo slepemu hlapčevanju nam sovražnim graditeljem mostu do Adrije. Da! trebalo bo i nas voditi štirideset let skoz puščavo samozatajevanja, da se otresemo vse mehkušnosti ter se usposobimo za ustanovitve — zjednjene domovine

In kadar se to zgodi, mogli bomo praznovati svojo Velikonoč, posvečeni dan narodnega vstajenja, ter zapeti veselo Alelujo.

Dolžniki ká-li?

Neki nemškutarski deželni poslanec je o zatvorni seji deželnega zbora Kranjskega — pravo zadel! On je — mimogrede rečeno — po dolgotrajnem duševnem naporu, morda celo v mnogih prebdenih nočeh prišel do konečne odgonetke, od kod izvira nasprotstvo Slovanov do njihovih sosedov — Nemcev. (O Italijanih ni govoril.)

In pogodil jo je!!!

Naše „sovrastvo“ do duševnih in gmotnih zatiralcev naših izvira, kakor je rekel ta veliki German pred Bogom, iz naše sramote, ker svojega dolga dobrotnikom svojim povrniti ne moremo, — z drugimi besedami: kdor svoje dolžnosti nasproti svojemu upniku izpolniti ne more, jame upnika sovražiti.

sija pomikala mimo hiše njenega očeta, smuknila je skrivaj domov, zaprla se v svojo sobico in se vrgla v naslanjač. Lepo glavico je stisnila v blazine, da ji svetlobni utrinki, prihajajoči z ulice, ne bi motili lepe podobe njegove. Saj je nočoj mej nebrojno množico opazila njega, — Hrastnikovega Ivana . . .

V srcih največjih dveh trgovcev v trgu ni sijala pomlad ljubezni. Hribovec in Hrastnik, da-si sorodnika, pravdata se že več let za dedščino po nekem umrlem strijcu. Lani jeseni je dobil Hrastnik pravdo, danes na veliko soboto, je prejel Hribovec odlok, da je on zmogel. Hrastnikov sin Ivan je že dve leti Bog ve kje na tujem, ker so rekli, da se „meni“ s Hribovevo Zorko in ker je očetu ugovarjal zoper nespametno pravdo.

Pred kakimi desetimi leti je živel še pri Hrastnikovih bogati strijci Mirko, ki je bil s Hribovevo hišo v enakem sorodstvu — po pol strijci. Mož je bil že v letih. Naveličal se je vednega brodarenja po morji, odrekel se je kapetanski službi, pospravil svoje denarce v čisto zlato in se naselil v rodnem trgu. Mej sinovi in hčerkami obeh sorodnikov ponujalo se mu je

Kakov velikanski psiholog je prišel tebi, oj Kranjska!

Da je dotični poslanec oča te gorastne hipoteze, zaslužil bi, da se mu postavi spomenik še za njegovih živih dni v Ljubljani, tam kje pred „rotovžem“; a on ni jedini kovač duhovitega tega izrodka nemčurskih možganov, marveč delo to je — komunalno.

„Das Kind muss einen Namen haben!“ dejali so gospoda Talmi-Nemci, — konečno moramo najti okvir, kamor postavimo to slovansko sovrastvo do nas, izveličarjev sveta; in ako se nam je to posrečilo, potem hočemo Slované same pregovoriti, da nam verjemo. —

Sancta simplicitas!

Človeku se že res skoro milo stori, ko vidi, kolikanj se trudijo ti ubogi Germanofili, da bi svojo nagoto zakrili s — tujim kožuhom; ker se jim pa to le ne posreči, polivajo kranjske nemškutarje solzne kaplje sočutja za tolikero blamažo.

Vender pa bi nemškutarsko gospodo kranjsko radi uprašali „med štirimi očmi“: koliko in česa so nam — posodili? Kaj pravo za pravo oni smatrajo za naš dolg do Nemcev?

Ako se ne motimo, cikajo na nekov duševni dolg, katerega je slovanski rod beje naredil pri duševni blagajni Germanov. To jemljemo v spomin, ker je že kaj starega, da nas smatrajo Germani za njihove učence, menedži, da so oni naši duševni vzgojitelji in da bi se morali skazovati hvaležne za „dobrote“, ki so nam jih skazovali v tem oziru; z drugimi besedami: da bi se morali iz hvaležnosti dati od njih — germanizovati.

Kaj ne gospóda, za tem grmom tiči zajec!?

Toda nekaj vas moramo tudi mi vprašati: Ste li res toli najivni, da sami verujete svoji smešnosti? Ali smatrate nas Slované in ves ostali svet za tako preproste in nevedne, da bi verjeli vašim besedam in ne slutili takoj, katere vam tiče za ušesmi?

prijetno življenje. Bivanje mej domačimi ljudmi se mu je tako omililo, da je sežidal lepo in veliko hišo, nakupil zemljišča in vinogradov ter sploh veljal kot prvi posestnik v trgu. Tudi so govorili, da bosta dedovala vse njegovo imetje Hribovec in Hrastnik.

Nekega dne pa se bogatemu strijcu začne tožiti po morju, po morskem zraku in morskem življenju. Noč in dan je govoril o svojih tovariših, o pomorskih nevarnostih, o nepopisnem valovljivem morju Teden pozneje ga ni bilo več v trgu. Izmišlil si je, da pojde sorodnikoma po neko kolonijalno blago kar naravnost v Indijo.

Tri mesece potem pride vest, da se je parnik „Jadera“ potopil v Indijskem Oceanu. Le malo potnikov se je rešilo, ker je došla pomoč prepozno. Med rešenci ni bilo nekdanjega kapetana Mirka. Gotovo je utonil.

Hrastnik je začel odslej trditi, da je strijcevo premoženje samo njegovo, Hribovec je pa zahteval, da bi se razdelilo. Začela se je pravda, in prej prijateljski rodbini sta se sovražili. Obema je to močno škodovalo. —

Ker ste nam v svoji, ne samo nas Slovanov, ampak ves ostali svet nadlegujoči bahatosti, usiljevali svoj hrastov jezik ter urivali svoje nauke, prejete od družih — pojmite dobro! — od vas omikanejših narodov — in to nekako krutostjo in brezobzirnostjo —: tedaj naj smatramo mi to vaše „vzgojstvo“ kot dobroto in naj vam smo hvaležni za-njo!

Čujte: vaša samohvala, vaša v-as-é-zaljubljenost nam že preseda!!

Tako preprost in čez mero siten zamore biti samo še kakov „blondgelockter deutscher Jüngling“, ki meni, da se morajo vanj zaljubiti vse device vsega sveta!

„Ein Tropf gleich einem kranken Katter“!

To je že od sile in kaj takega si upa izustiti nemšk apostelj na javnem mestu, v deželnem zboru. — Beseda kaže moža!

A treba vs konečno vendar ozdraviti vaše vrtoglavosti, sicer se nam je bati za vašo pamet!

Ako ste po „krasoti“ nemškega jezika in „svet izveličevalnega“ duha germanškega tako omamljeni in elektrizirani, da ne morete iz vrtinca ven, ki vas podi in vrti kot vihar jesensko suho listje, bodi vam zabava, dokler sami ne izpoznate svoje obžalovanja vredne zaslepljenosti! A glede na vas vam prepovedujemo sledenjo neumnost in vam resno svetujemo, da se vzdržite poskusov, nas okužiti se svojimi nazori, kajti naš duh slovenski je, hvala bogu, še čil in zdrav!

Mi vam povemo na vsa usta, da vam nismo ničesar dolžni!

Svoje vsepehe smo dosegali in jih dosegamo še dandanes le na podlagi zgolj izvirno slovenske zmožnosti.

Ako nas so usoda in zgodovinske razmere priklopile našim sosedom, da je vaša potujočevalna nadležnost nas zabranjevala v lastnem narodnem razvitku, v tem še ne tiči faktum, da ste vi naši vzgojitelji!

Da se to ni zgodilo, da smo imeli mi svobodo, se samostojno razviti, potem bi

„Ne bodeš se ne koračil po Mirkovem premoženju“, dejal je danes iz cerkve grede Hribovec svojemu sosedu.

— „Tebi teknilo ne bo“ — odgovorila ježno in zaloputne vrata za seboj v prodajalnico.

* * *

Kapetan Mirko se je s kavčukovim svitkom rešil s potopljačje se ladije. Ker je bil dober plavač, zdelaval jo je dobro jeden dan in celo noč. Drugo jutro je omagoval: glad in žeja sta ga trla. Že vse je bil dovršil sam s seboj, le Boga je še srčno prosil, da mu boji milostiv; mornarji pač znajo moliti — v sili. Slednjič ugleda v daljavi črno piko — parnik, ki je rezal valove proti njemu. Potegnili so ga na krov. Tu spozna v kapetanu nekdanjega svojega tovariša, pri katerem se mu je izvršno godilo. Prijatelj ga je nagovoril, da se je peljal z njim v Severno Ameriko. Ob vznjožju alleghauskih gora v zedinjenih državah je stopil potem v družbo z zakupniki nekega premogovega rudnika. Denarje, katere je bil poslal za kolonijalno blago naprej v Calcutto, dobil je nazaj. Novo podjetje je s pomnoženim

PODLISTEK.

„Surrexit vere“!

Črtica, spisal Ivo Trošt.

Veličastno se pomika procesija velike sobote zvečer po v-skem trgu. V naravi tajinstven mrak, po trških oknih pa nebrojno lučic. Slovesno pojo zvonovi i pokmožnarjev povišuje slavo božjo. Veselje odmeva v sleharnem krščanskem srcu, molitve puhte k Stvarniku v rajske višave . .

Tudi narava praznuje ustajenja god, tudi v naravi je nekako kraljestvo smrti. Razprezajoče se popje obeta mnogo cvetja, zelene loke svedočijo prihod nove pomladi. Kako da se ne bi tudi v človeško srce ukradel žarek veselja, žarek blagodejne zavesti o premaganih nepravilih, čestokrat o premaganih lastnih strastéh. Mari se ni to godilo, mari se vse to ne godi v korist človeku? — Zato se pa tudi vsak, če le more, rad udeleleži slovesnega spreveda ter do konca svečanosti hvali dobrotljivega Boga . . .

Le Hriboveva Zorka ni mogla dočkati svršetka slovesnosti. Ko se je proce-

vi ne imeli nikakega uzroka govoriti tako budalasto-bahato, kajti vsemu svetu je znana istina, da je Sloven pred Germanom do vzeten za plemenite uzore, za visoka dejanja in velike pojave človeškega duha. A svet tudi ve, da se vi le slovanske zmoglosti bojite ter jo skušate zatreti, da ne bi vam priklopila čez bahate germanske glave!

Toda o tem vašem strahu ne iščite svoje slave — vaša slava je puhla stvar, ki razpade čez noč takoj, ko zberemo mi svoje moči in je osvobodimo tuje navlake.

Moč duha našega je izvirna, lastna nam imovina, a vaš duh je adoptirano dete, čegar lišp sestoji iz raznih lepotic, izposojenih pri družih narodih.

Mi priznavamo, da smo se v šolah priučili po nemškem jeziku marsikaj, a po nemškem duhu pravni česar!

Ako ste nam igrali guvernant in nam urivali rešeto nemškega jezika, skozi katero nam je dohajal uk klasičnih narodov, ne morete nam očitati, da smo se mi česa priučili od Germanov. Vir vede je zaklad, a ne jezik, ki vedo uči; vaš uk ni izvirna marveč priučen, zatoraj mi nismo dolžni vam, kar znamo; marveč v prvi vrsti naši sveži dovtetnosti in klasičnemu viru vede in umetnosti.

Ali da smo živeli mi v tako neposredni dotiki s klasičnimi narodi, kakor Germani, nikdar ne bi Germanofili sprostili svojih bahatih perot po sveti in kalili sveti mir negermanskim narodom.

Toraj gospoda, nemškutarska, roko na srce in pokrov raz možjane: mi nismo vam dolžniki, pač pa vi nam, kajti mi vam nismo vzeli še ničesa, a vi ste se pasli po vrtu naše narodnosti, na polji našega imetja in v blagajni blagostanja našega!

Vi ste toraj naši dolžniki in vam samim veljajo hinavske besede omenjenega poslanca: Ker svojega dolga plačati — nočete, prestvarjate svojo dolžnost v — — sovraštvu!

Interpelacija

dr. A. Gregorčiča in tovarišev v zadnji seji deželnega zbora goriškega dne 12. t. m. v Spinčičevi zadevi glasi takó-le:

Visoka c. k. vlada!

Ko je pred več leti deželni poslanec istrski Vjekoslav Spinčič podpisal interpelacijo, naperjeno proti postopanju nekakega političnega uradnika v Istri, hotel je tedanji načelnik politične vlade na Primorskem „iz službenih ozirov“ premestiti c. k. profesorja v Koprno, ob

kapitalom vrglo vsako leto lepega dobička. Mirko se je udal novemu poslu. Ko mu je nek slovenski rudar pripovedoval, kako se doma pravdajo za dedščino po „ranjekem“ strijcu, sklenil je, da nikoli več ne piše in se nikoli več ne vrne k nehvaležnim sorodnikom. Nekega dne lansko jesen pa pride tja dela iskat Hrastnikov Ivan. Kar ustrašil se je strijca. Kmalu sta se spoznala in sklenila skupno se vrniti v domovino.

* * *

Rdeče se je nebo žarelo na vshodu in naznanjalo prihod solca velikonočno nedeljo zjutraj. Topiči so gremeli s hribočka nad v—skim trgom in ubrano zvonjenje je budilo ljudi za veličastni praznik vstajenja Gospodovega. V tem skrivnostnem polmrazu potrka neznan, zarasel tujec na vrata Hribovčeve hiše. Dekla je hitela odpirat, a samega strahu je skočila od vrat, videča čudnega starca. Zahteval je, da ga pelje k gospodarju.

Malo da se Hribovec ni na tla sesedel spoznavši strijca Mirka. Kakor blisk mu je šinila misel v glavo, da so se o Gospodovi smrti grobovi odpirali, in ve-

enem c. kr. okrajnega šolskega nadzornika za tri politične okraje v Istri, Vjekoslava Spinčiča, ki je ena in ista oseba z zgoraj imenovanim deželnim poslancem, na c. kr. izobraževališče za učiteljice v Gorico. Prizadevanje drugih činiteljev napotilo je tedanjega načelnika politične vlade na Primorskem, da ni izvršil svojega sklepa.

Ko je poslanec Spinčič pozneje ponavljal svoj „greh“ proti vladi na Primorskem, premeščen je bil profesor Spinčič iz Kopra v Gorico v trdnem prepričanju nekaterikov, da s tem izgubi tudi volilno pravico in deželno poslanstvo v Istri, kar mu je tedenj deželni glavar istrski pismeno naznanil, zahvalivši se mu prav laskavo za njegovo dotedanje požrtovalno delovanje v deželnem zboru istrskem. Poslanec Spinčič je pa dokazal, da je častni občan nekaterih mest v Istri, da tedaj vlad premeščenja ni zgubil ni volilne pravice ne deželnega poslanstva v Istri, kar mu je morala deželna vlada potrditi.

Uspeh premeščenja je bil ta, da se je vsa Istra zganila, ter da so iz najoddaljenejših kotov Istre prihajale čestitke in zaupnice možu, ki je dejanski pokazal, da ima srce za svoj narod in za svojo deželo.

Leta 1891. volilo so kmečke občine v izhodni Istri profesorja na c. kr. izobraževališču za učiteljice v Gorici, Vjekoslava Spinčiča, v državni zbor. Državni poslanec Spinčič je nadaljeval to, kar je bil začel v deželnem zboru istrskem: šibal je v interpelacijah politično upravo v svoji ožji domovini, razkrival neznosne razmere, pod katerimi je čel narod slovanski v Istri, ter prosil, naj visoka vlada uvede postavne in človeške razmere tudi v tistem kotiču širne Avstrije, ki se imenuje Istra.

Poslanec Spinčič ni dobil na svoje pritožbe, zahteve in uprašanja nikakega odgovora, pač pa je visoka vlada napravila načrt, po katerem naj se profesor Spinčič odpusti iz državne službe, češ, ker je agitiral pri zadnjih državnoborskih volitvah v Istri in radi besedi, katere je spremljaljoč svoje rojake iz Istre k razstavi v Zagreb septembra 1891. kot njihov voditelj govoril pri slavnostnem sprejemu in slavnostnem banketu ter na domu politika Starčevića.

C. kr. deželnemu šolskemu svetu goriško-gradiškanskemu je pripadla naloga, dati vladnemu načrtu — zahtevi ogerake vlade, kakor je nekdo rekel, ali dveh ministrov, kakor je drugi trdil — obliko postavnega postopanja. K dotični seji deželnega šolskega sveta dne 2. decem. 1891. sta bila klicana tudi dva svetovalca c. kr. okrožnega sodišča goriškega. — Jasno je, da vladin namen in

liko mrtvih je ustalo. Prvi hip si tudi oni drugače razlagal prikazni. — — —

O poludne se je pri Hrastniku šibila miza ukusnih jedi. Saj ima danes vlad posebne strijčeve želje tudi Hribovčeve na kosilu. Ivan, katerega je Mirko naprej poslal poizvedavat, ima vsakemu kaj povedati. Tudi oče ga ima zopet rad.

Strijc Mirko je pa tako-le razsodil: „Z današnjim dnem ostani in naseli se med vami zopet ona ljubezen, ki vas je družila nekdanj. Jaz nicem vstal od mrtvih, kakor ste sprva mislili, — dominus surrexit vere! Vrnili sem se, da vas pomirim.“

Ker sta se pa pravdala za moje imetje, odločim danes tako, da ne bode ne Hribovčeve ne Hrastnikovo, marveč Ivan vzemi Zorko, in vajino bode. Vi drugi boste pa imeli, kar ostane po moji smrti.“

Od tedaj je bil mir in ljubezen med obema rodbinama. Še dandanes, ko doni v cerkvi „dominus surrexit vere“, pripoveduje Ivan svojim otrokom, kako je „ranjki“ strijci, ki pa še živi v Ameriki, pomiril nesrečno pravdo, kako je bila tedaj lepa Velikanoč.

predlog, da bi se profesor Spinčič odpustil iz državne službe, se ne dá podpirati s klicanjem na njegovo morebitno agitacijo pri volitvah, ker če se je Spinčič pri agitaciji pregrešil zoper postavno, spada pred sodišče, če pa se ni pregrešil, posluži se je tiste pravice, ki je v državnih zakonih zagotovljena vsakteremu državljanu. Razvidno je tudi, da sta imela sodnijska svetovalca edino le profesorja pred očmi, kakor jima je bilo stavljeno uprašanje, in da se nista na profesorja poslanca čisto nič ozirala.

Odlok deželnega šolskega sveta z dne 5. decembra 1891. št. 2354/P. naslanja odpuščenje profesorja Spinčiča iz državne službe v prvi vrsti na njegove govore v Zagrebu, češ, da v njih je izrazil nazore „proti sadanji državopravni uredbi monarhije“, kar bi bil službeni prestop, ki se kaznuje z odpuščenjem iz službe. Človek bi komaj veroval, da je tako naziranje mogoče, ako bi ne videl teh besedij črno na belem. Izraziti svoje mnenje in želje o „sadanji državopravni uredbi monarhije“, bodisi v odobrovalnem, bodisi v grajalnem zmislu v mejah, določenih po ustavi, na katero prisega vsaka vlada v Avstriji, je ustavna pravica vseh avstrijskih državljanov, tudi uradnikov in profesorjev. Profesor-poslanec ima pa celó dolžnost politikovati in izražati se, če treba, tudi o „državopravni uredbi monarhije“ kot zastopnik naroda, ki ga je volil. To njegovo dolžnost priznava tudi vlada; in da mu je mogoče vršiti jo v zbornici in zunaj nje, dobi odpust za ves čas svojega poslančevanja, zato da bi ne trpelo po njegovem politikovanju njegovo vzgojevalno delo. Prigodilo se je, da je celó profesor-neposlanec dobil odpust v to svrhu, da je politikoval, seveda v vladinem zmislu. Vidi se torej, da vlada ne obsoja vsakerega politikovanja profesorjev, ampak le tako, ki ni v njenem zmislu. Toda tako postopanje vlade ni opravičeno, ker politikovanje v postavnih mejah je ustavna pravica državljanov brez razločka, ali politikuje kdo v vladinem ali protivladinem zmislu. Kedar se v Avstriji ustava v tem zmislu premeni, da državni uradniki nima pravice do lastnega prepričanja ter govora in delovanja po njem, tedaj ne bodo smeli profesorji ne politikovati, ne mandatov sprejemati in sicer ne za vladu in ne proti njej. Do tega pa nismo še prišli!

Po sedanji ustavi in sedanjih postavah ni opravičeno, iskati v Zagrebu in po Istri izgovor, da se poslanec kaznuje za „grehe“, katere je storil na — Dunaju proti vladi kot postavno voljeni zastopnik svojega naroda.

Tržaški oficijozen list skušal je označiti Spinčičevo politiko, katero je v Zagrebu javil, kot nelojalno ali protivavstrijsko. To more trditi le tisti, komur je naloga zagovarjati vladno postopanje nasproti poslancu Spinčiču, nikakor pa ne tisti, ki sodi Spinčičevo izjavo na podlagi avstrijske ustave. Naj kdo imenuje ono njegovo politikovanje mladeniško, idealno, nepolitično, neizvrljivo — toda protivavstrijsko se ne more imenovati, dokler si vlada ne upa pritiskati aličnim ali analognim nazorom in željam glede na Trident, Češko, Galicijo, Dalmacijo na čelo znak nelojalnosti.

Edini uspeh, kateri je vlada dosegla svojim postopanjem nasproti poslancu Spinčiču, je ta, da je omajala zaupanje narodov v njeno nepristranost in postavoljubnost, ter da je podala radikalizmu na jugu močno podporo.

Ker so taki uspehi za avstrijsko državo in za goriško deželo dvomljive vrednosti, uprašajo podpisani:

1. Kaki nagibi vodijo visoko vladu pri tem, da se s postopanjem nasproti po-

slancu Spinčiču vznemirja južne Slovane ter jih podi v naročje radikalizmu?

2. Ali misli visoka vlada popraviti krivico, katero je napravila poslancu Spinčiču s tem, da ga je odslavila iz državne službe, ker je vršil posel narodovega zastopnika, ter posluževal se vsem državljanom zagotovljenih ustavnih pravic?

V Gorici, 12. aprila 1892.

Dr. Anton Gregorčič, dr. Lisjak, dr. Rojlic, Jos. Ivančič, Kocijančič.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor snide se zopet dne 26. aprila. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo železniškega odseka. 2. Poročilo davčnega odseka. 3. Prvo čitanje postavnega načrta, s kojim se urejuje vzdrževanje poti za silo. 4. Poročilo legitimacijskega odseka. 5. Poročilo peticijskega, davčnega in gospodarskega odseka. 6. Prvo čitanje vladne predloge, tičeče se postavnega načrta o direktnih osebnih davkih. 7. Poročilo proračunskega odseka o nameščevanju okrajnih šolskih nadzornikov. 8. Poročilo proračunskega odseka o vladni predlogi, tičeči se izvršenja javnih prometnih naprav dunajskih. Sesijska državna zborna utegne trajati do konca meseca maja. Koncem maja ali začetkom junija se snidejo delegacije v Budimpešti.

Obojestranska finančna ministra sta se baje sporazumela v najvažnejših točkah uravnave valute. Novi zlati imenovali se bodo krone.

Vodje Nemcev na Českem izdali so poseben manifest, da dajo duška jezici svoji, ker se jim ni posrečilo, potem „sprave“ utrditi za vse večne čase privilegovano stališče svoje. Manifest napada ostro Staročeha in fevdalce dolžeč ti dve skupini, da sti prelomili dano besedo. Manifest trdi nadalje, da je nastalo mej vsem narodom nemškim hudo razburjenje vlad ponesrečenja „sprave“; v tem odstavku očita manifest vladi, da je omahovala ter da ni zadostno branila svojih predlog. V zvezi tej vzburjenosti, prosi g. Schmeykal svoje verne, da naj nikar ne obupajo. — Manifest pravi, da je „sprava“ zahtevala velikih žrtv od Nemcev in vender se jeze in vender so vzburjeni, ker se je odklonila ista sprava. Čudno, čudno: kdo bi se neki jokalo po tem, ker bi mi donajalo škodo. No, počasi gospoda: da se je vsprejela ta sprava, bile bi žrtve izvestno le na strani Čehov. Zato se jezite, zato ste vznemirjeni! Vse drugo je le golo besedičenje in hinavstvo.

V nedeljo so umestili novega guvernerja na Reki, grofa Batthianya. Vršile so se velike slavnosti. Pri tem pa je dvojno značilno: da je novi guverner ubral svojo pot prčke Opatije, da ne bi mu trebalo potovati po hrvatski zemlji; in potem to, da je v „pomorskem mestu ogerakem“ vsa slavnost imela italijansk značaj. Italijansk pa zato, ker se je Hrvati niso udeleželi; Ogrov pa niti ni na Reki.

Vnanje države.

Bivšega redarstvenega prefekta beligradskega Georgjeviča — poznano desno roko raz-kralja Milana za politična proganjenja — obsodilo je sodišče na pet let ječe, ker je ljudi nepostavno deval v zapor ter nasilno terjaj denarja. Georgjevič mora tudi povrniti stroške oškodovanim osebam. Razkralj Milan se baje poteza za francosko državljanstvo.

Srbska skupština je zaključila svoje zasedanje.

Italijansko ministerstvo dalo je svojo ostavke zбоk nesoglasja v ministerskem svetu glede na potrebne ukrepe v finacijskem pogledu. Rudini je dobil zopet nalog, sestaviti novo ministerstvo ter nameruje baje še pooprčiti svoj finančni program.

Svoječasno smo poročali o sporu, nastalem mej Zjedinjenimi državami ameriškimi in Italijo, ker so v New-Orleansu umorili več Italijanov in niso hotele Zjedinjene države dati zadoščenja, zahtevanega z italijanske strani. Sedaj pa je stvar poravnana na ta način, da so Zjedinjene države dale 125.000 frankov družinam umorjenih.

Ruska ministra Giera in Višnegradski sta obolela nevarno, a se je obema stanje nekolikoboljšalo.

Različne vesti.

† Dr. Ignacij Brlić. Dne 8. t. m. umrl je v Brodu dr. Ignacij Brlić, odvetnik in poslanec v hrvatskem saboru. Pokojnik je bil uzoren mož po plemenitosti svojega srca ter vzvišenem svojem rodoljubju. Pogreb je bil izredno sijajen.

G. Vjekoslav Spinčić vrnil se je te dni iz Beča, da v svojem rojstnem kraju, v naročaji svojih sorodnikov prebije veliko-nočne praznike. Na kolodvoru v Matuljah pričakovali so ga prijatelji in znanci, da mu atisnejo junaško njega roko. V Kastvu so ga vepreli pokanjem možnarjev in gromovitimi živio-klici. Vsekako je to veselo znamenje, ako narod časti zaslužne može svoje.

Osobna vest. Adjunkt v kaznilnici v Kopru, g. Ernest Pohl, je imenovan kontrolorjem ter premeščen v Suben.

Veselo Velikonoč želimo vsem našim čitateljem in prijateljem. Slavečim ustajenje Izveličarjevo dolžnost nam je, zajedno prositi milostljivega Boga, da prej ko prej napoči dan našega preporeda: narodnega ustajenja dan!

Obiskovanje božjih grobov je bilo tudi letos zelo živahno. Vse cerkve so bile neprestano polne. Tudi po ulicah je bilo te dni izredno živahno.

Tužna slika. Govoreče o delovanju dež. zbora kranjskega pišejo „Novice“ mej drugim nastopno:

V deželni odbor je tudi res prišel mož, za katerega so glasovali Nemci, kakor smo že poprej mi pisali. Mi ne bomo preiskovali, kaka pogajanja mej Slovenci in Nemci so se poprej vršila, a le to rečemo, da bi bili bolj veseli, ko bi se Slovenci bili sporazumeli za družega kandidata. Ne smo se pa iz tega sklepati, da smo mi osebni nasprotniki novega deželnega odbornika. Nikakor ne, mi ga poznamo kot vse časti vrednega moža in čist značaj; le želimo, da bi delovanje njegovo bilo deželi in pa našemu narodu v korist. Le to se bojimo, da je mož malo premehke nravi in se bode dal vplivati raznim vplivom. Morda se motimo, in le želimo, da bi se. Ko bi se naša bojazen potrdila, bi morda za Slovence ne bilo dobro, ker v deželnem odboru bi utegnili zavladati neka čudna sapa. Pomisliti je treba, da je gospod deželni glavar tudi v kaj prijaznih razmerah z Nemci. Mi ne rečemo, da se strinja z njihovimi navedbami, — Bog varuj — da celo to znamo dobro ceniti, da je on baš takrat prvič kandidiral za deželni zbor, ko se je nam bilo celo v kmetskih občinah boriti proti nemškim kandidatom v oseh okrajnih glavarjev.

Ali tajiti se pa tudi ne da, da se vsakdo polagoma navzame malo tistih nazorov, katerih so ljudje, s katerimi obdruje. Zaradi tega mi rečemo, da želimo, da bi nov deželni odbornik pokazal, da je mož neizprosljiv, mož jeklen. Tisti gospodje, kateri so se tu pa tam pogajali z Nemci, naj nikar ne mislijo, da za storjene zasluge Nemci ne bodo zahtevali protiuslug in težko jih bode jim odreči, zakaj ni vselej lahko pokazati se nehvaležnega.

Slovenci smo panslavisti to je vnovič — kolikokrat že?! — dokazala srdita „Grazer Tagespost.“ Zakaj pa? Čujte no in smejte se: ker je „Agramer Tagblatt“ — govoreč o pogumnem postopanju slo-

venskih posl. dr. Dečkota in Robića v deželnem zboru štajerskem — rekel, „da je sicer fizično zmogel terorizem nemških liberalcev, da pa je moralna zmaga na strani Slovencev.“ To še ni dokaz, da smo Slovenci panslavisti — zavrnejo nas izvestno vsi naši čitatelji. Prosimo potrpljenja, da povemo še nadaljno piramidno trditov „Tagespostino“, da namreč le kak Rus more grvoriti o terorizmu nemških liberalcev v deželnem zboru štajerskem. Konkluzija je jasna: ker „Agramer Tagblatt“ govori o takem terorizmu, je ruski list — in kogar hvalijo ruski listi, ta je panslavist. „N. Fr. Pr.“ označuje zopet narodne zdravnike kranjske kot panslaviste. Slednjič zatrjuje celjska „Deutsche Wacht“ — a glede te-le denunciacije ne moremo pripoznati prioritete celjskemu listu —, da je „Slovanski svet“ panslavistič list. Slovenci smo torej panslavisti, branim se tega pridevka kakorkoli hočemo.!!! No udajmo se svoji usodi!

Z Grete se nam piše: Vem, gospod urednik, da se boste čudili, da vam kdo piše z Grete. Vsaj veste, kakšen duh veje tu, odkar je pokojna „Propatria“ tukaj osnovala svoj otroški vrt. Tu govore sedaj — zjokal bi se človek na tem — skoro vsi laški. Otroci trdih Kranjcev in Kraševcev ne razumejo jezika svojih starišev. Žalosten dokaz, da se Slovenci, tu sem došli iz drugih pokrajin, laglje dajo demoralizovati, nego okoličani sami, ki so v vedni dotiki — od rojstva sem — z meščani italijanske narodnosti. Le redki so stariši tu na Greti, ki imajo toliko poguma, da vzgajajo svoje otroke v narodnem duhu. Ko je slavno ministerstvo zaukazalo zapreti otroški vrt „Propatrie“, bili smo veseli, misleči, da je sedaj konec kuženju in raznarodovanju naših otrok — — — a le malo časa je trajalo naše veselje, kajti mestni magistrat se je požuril zopet odpreti zaprti otroški vrt. Vzgojo gretarekih otročičev izročil je vrtnarici, ki vrši vestno svoj posel v zmislu pokojne „Propatrie“. O tej vrtnarici bi vam lahko povedal par prav karakterističnih za nje ljubezen do otrok in — do Avstrije, toda pustimo to za danes.

Namen pa nam je, obrniti se do slavne družbe sv. Cirila in Metoda z iskreno prošnjo, z vsemi silami delati na to, da se na Greti prej ko prej odpre otroški vrt ter da rešimo za našo narodnost vsaj to, kar se še dá rešiti. Vsaj je družbi sv. Cirila in Metoda poglavitni namen ta, prikočiti na pomoč periferiji, kjer je nevarnost največja. Ako ne zavarujemo taci krajev, ako ob takih krajih v vsej naglici ne sezidamo jez proti italijanskemu navalu, trgali bodo drugorodci kos za kosom od naše zemlje. Stvar je taka, da ne smemo več izgubiti ni jedne same pedi naše zemlje slovenske, ako nočemo, da se nam ne bode stanje hujšalo dan za dnevom: z vsakim zamujenim dnevom raste pogibelj za našo narodnost. Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti trudi se na vse pretege — ker rodoljubni možje, ki so jej na delu, poznajo nevarnost — ali vodstvo samo mora energično poseči vmes, da preprečimo potujčevanje deč ter da preprečimo vzgojevanje — janičarjev. Prihitite nam na pomoč, prosimo vas v imenu Boga in naroda slovenskega!

Priložba. Pod tem naslovom došel nam je nastopni dopis: G. Karolu Colja, trgovcu z žganjem in tobakarnarju v ulici Arcata, došla je z Goriškega dopisnica z jako lepo, jasno in razločno pisanim, slovenskim naslovom. Dasi je dotični listonoša že večkrat prinesel Colju pisma, vender je takrat listnico izročil nekemu Golju, bivajočemu v neki drugi hiši iste ulice. Da je Colja vsem dobro znan, dokaz je to, da je dekla omenjenega Golje takoj prinesla dopisnico Colju. Colja je seveda interpeloval dotičnega listonoša radi tega nedostatka; na to je odgovoril poslednji: „Tu v Trstu je vse laško, čemu ne pišejo laški tudi od zvonaj,

vsaj znajo.“ Karati nam ni toliko opisano pomoto, pač pa to opazko listonoše, koja gotova ni bila na svojem mestu. Slavno poštno ravnateljstvo naj blagohotno pouči dotičnega listonoša, da njemu ne pristoji sodba v takih stvareh.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je vršil v nedeljo dne 10. t. m. v prostorih otroškega vrta v Rojanu. Iz dotičnega poročila nam je omenjati posebno, da se so našli na Greti že davno najprimernejši prostori, kjer se v kratkem otvori novi otroški vrt; načelnštvo se je že dogovorilo z lastnikom dotične hiše, ali valed nepričakovanih zaprek ni bilo mogoče otvoriti do sedaj tega važnega zavoda. Obstoječi otroški vrt v Rojanu obiskuje vedno jako lepo število otročičev, kateri se tu vzgojujejo v zmislu družbinega gasla, in v veselje starišev ter domačih rodoljubov.

Iz blag. poročila je razvidno, da so se ob raznih prilikah pridno nabirali prostovoljni doneski v korist podružnice: pušica v krmi g. Pertota v Rojanu (sedaj krma konsumnega društva) je prinesla uprav lepo svoto.

Volitev novega odbora izpala je takole: Predsednik, Drag. Martelanc, tajnik Just Piščanec, blag. Ant. Škabar, odborniki, oziroma namestniki načelnštva: Ivan Gerdol, Fran Dolenc in Fran Mihelič; pregledovalci računov: Iv. M. Bole, Fran Šmuc in Josip Katalan. — Želeti je, da bi domačini še bolj podpirali prekoristno to podružnico, bodisi da se upisujejo kot udje ali z nabiranjem prostovoljnih doneskov ob vsaki primerni priliki. To bi veljalo posebno sedaj ob priliki odpreja II. ga otroškega vrta te podružnice, in našel bi se morda mej premožnimi okoličani še kdo, kateri bi posnemal g. Marina Luxa s Proseka, kateri se je upisal pred kratkem kot pokrovitelj podružnice, uplačavši 100 gl.

Poziv. Gospodje člani (ne gospodičine) dramatiškega odseka „Tržaškega Sokola“ blagovolijo naj pritji v sredo ob osmi uri zvečer v društveno dvorano na dogovor o prvem dramatiškem večeru, ki se ima prirediti prihodnjega meseca. Rediteljstvo.

Pevsko in bralno društvo na Opčinah priredi dne 1. maja veliko veselico, katere se udeleže — kakor čujemo — razna okoličanska društva in morda tudi „Tržaški Sokol.“ Veselica se priredi na planem in v velikem štilu.

Za VI. župno cerkev se je nabralo dosedaj 34.747 gl. 83 kr. Nadaljne prispevke vprejemajo škofijska pisarna, odbor in župniki vse škofije.

Poziv!

Ker se imajo koncem tega meseca vršiti volitve v novi odbor „Slovenske Čitalnice v Trstu“, si dovoljujeta podpisana uljudno povabiti p. n. članove na dogovor 24. aprila zvečer ob 8 uri v prostorih omenjenega društva.

Dr. K. Glaser. L. Furlani.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“

Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosi gostilničar Covacich.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega domače žganje: v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma slovenskemu občinstvu. Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Ivan Prelog, priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne točaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštino vred. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevanja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Umek, čevljarjski mojster, Via Rosadina št. 6. priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60-25

Anton Vrabec, trgovina z steklenino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovincem. Cl.

U. Mrevlja, št. 19.

Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moke, otrobov, turšice, ovas in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, nico, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na deželo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Franjo Delak, Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstno jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia. Prodaja domač kranjsk brinovce po 1 gl. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropinjsko žganje po 1 gl. 10 kr. liter. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Barriera vecchia, čia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

Anton Ščuka, Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju. V njega delalnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koja se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Blažina Tone, lastnik krčme k „Ruskim Toplicam“, Via Giulia št. 8, uljudno prosi za mnogobrojni obisk svoje krčme, kjer se pije izvrsten isterski teran, in se še boljše skrbi za želodec. 7-25

„Osteria al Cervo“ Via Commercio št. 1 tik kavarne „Fabris“ priporoča dobra vina in izvrstno kuhinjo. — Za delalski stan hrana opoludne in zvečer neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moke itd. po najnižjih cenah. Cl.

A. Pleskovič, Corso št. 20, I. nadstropje, uglasbovalec glasovirjev, cerkvenih orgelj, harmonijev itd. Izvršuje tudi vsake vrste popravila. 4-4

Mlekarna Frana Gržine, iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oproso mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posnete mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Isti je odprl tudi podružnico v ulici S. Sebastiano blizu solnega trga. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserna“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli**, kavarnar. CL.

Anton Jerič, Via Farneto št. 18, I. nadstropje — izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju, izdeluje tudi obleke za c. kr. uradnike. — Postrežba točna in hitra. 6-12

Otilija Kančnik, kitničarka (modista), Via S. Lazzaro št. 2, III. nadstropje. Priporoča se uljudno vsem častitim damam iz slovenskih krogov v Trstu in na deželi za izdelovanje novih in prenavljanje starih klobukov, koje izdeluje po jako nizki ceni. 4-4

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladščice itd. 14-48

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghenga toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko stacijon Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila. 5-14

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavrijskih tovarn. Cene nizke. 49-13

Škropilnice proti peronespori

zistem Candeo, in drugih zistemov imamo zmiraj v zalogi. Ker pa kaže, da letos se jih bo mnogo potrebovalo, prosimo uljudno gospode posestnike, naj blagovolijo se z naročili hitro oglašiti, da zamoremo o pravem času druge preskrbeti in vsem kupovalcem postreči.

Imamo tudi izvrstne žvepljalke, trdne in lahke, katere le fini prah trosijo, ki se ves oprime perja, če tudi se naložijo s žveplom v krepah.

Cene so jim ostale tiste poprejšnjih let, akopram so ene in druge mnogo zboljšane, t. j.

Candeojeve škropilnice z vso pripravo 10 gold., žvepljalke 5 gold.

Priporočamo se tudi za vsakovrstne druge stroje, in za vse kar knjim tiče.

Živie in družb. 3-
v Trstu, ulica Zonta 5.

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
14-1
TRST
Corso, Piazza della Legna št. 1.
Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna Piano

v Križu pri Trstu priporoča se sl. občinstvu zagotavljaajo dobro postrežbo z izvrstnimi vini in okusno kuhinjo.

Črno vino po 36 kr. liter.
Belo „ „ 32 „ „ 11-12

Otvorenje.

Nova kavarna „Al belvedere“
v ulici istega imena

(proti Rojanu) otvorila se je te dni.

Točna postrežba dobrimi pijačami — mnogo častnikov političkih in ilustriranih. Za obilen obisk prosí

EMILIO CAMUFFO,

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Gosp. P. T.

naročnikom piva iz pivovarne in sladovnice v Senožečah usoja si podpisano opraviljstvo naznaniti, da se bodo zaloge v Sežani in Kozini dne 9. t. m. otvorile.

Opraviteljstvo.

1892.
VINOGRADCI!

Varujte vaše trte pred „PERONOSPORA“ o pravem času

s priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine. Ne utruja delavca. Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

Bolje so od vseh drugih.
350 prvih nagrad pri raznih natecanjih.

Iznajditelj je bil odlikovan z kolajno in najvišjem priznanjem gosp. Viktor Vermorel Villafranche na Francoskem. Edini zastopnik za Avstro-Ogersko

Henrik Pegan v Trstu,
VIA SANITA št. 17.

Cena prosto carine gl. 22.— Brezplačni zamot. Franko na postajo in na brod v Trstu. 20-3

PLAČA SE NAPRED.

MODA

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko zalogo

SLAMNIKOV

za gospode, dame in dečke, kakor tudi za okrašenje potrebnih, vseh barv travok. Podpisani pere in popravlja slamnike po najnovejši fazoni. — Priporoča se torej slavnemu občinstvu.

MIHAEL PRAŠEL
Corso, št. 21. 3-3

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar **PRENDINI v Trstu**
Telefon št. 334. 28-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugi besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v skatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Vinski ekstrakt.

Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnega, priporočam to že skušano specialiteto. Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gld. 50 kr. Recept priloži se gratis. Jamčim najboljši vseh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač: ta esenca podeli pijačem prijeten, rezeek okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vatevši pouk o uporabljanju.

Razum teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd. najboljše in nenadkriljive kakovosti. Recept prilagajo se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik

in PRAG. 38-50

Iščejo se solidni zastopniki.

ŠOLA

4-12

za popolno izvežbanje v krojnem risanju, prikrojevanji ter šivanji oblek in perila po dunajskem načinu:

Piazza nuova št. 2 I. III.

Kra-ne uzorke šalje se zasebnikom badeva. Knjige za krojače nefrankovane.

Tvari za odjela.

Peruvien i dosking za visoko svedenstvo; propisane tvari za c. kr. činovniške uniforme, te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livrè; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se pere, plaid za putnike od 4-14 for. itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunene suknene tvari nipošto jeftine cunje, štono ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

Iv. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna u Austro-Ugarskeje.

U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici jest pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih ostataka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi u kratko blaga preostalo. Ponudjaju li pojedine tvrdke odrezke te razasliju li uzorke, tada su ovi od čitavih komada, nipošto od odrezaka.

Odrezci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se il se povratu novac. Kod naručbe treba navesti boju, duljinu i cianu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje, 24-6 preko 10 for. franko. 13-24

Dopisuje u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, talijanskom i francuskom jeziku.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi svak kašelj, plućni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Lkatlja velja 30 novč. 27-100

Tinktura za želodec,

katere prireja **G. PICCOLI**, lekar

„pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta je mehko uplívno, delovanje prebavnih organov ureja-joče sredstvo.

Krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja

jo izdelovatelj v zabojskih po 12 in več steklenic. Zabojske po 12 stekl. volja gl. 1-36, z 55 stekl. 5 kg. teže, volja gl. 5-26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vsih lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 11-25

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesionovana črta, od c. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesionovani zastop 50-14

„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergasse 17

ali pri **Josip-u Strasser-u**

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

CARLO PIRELLI

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenal št. 2. 1-32

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje

Zagrebska jubilejna razstava, goriška jubilejna razstava prvo in najvišje odlikovanje.

2000 komadov v prometu. Najbolji uspeh jamčijo PH. MAYFARTH & Comp.

ROBKALNICA ZA KORUZO

na lesenem stojalu in na roko. Mlatilnice na roko, vlačilo ali par. Mlini za čiščenje žita. Stroji za rezanje repe, mlini za razkosovanje in tlačenje. — **POSEBNI MLINI** za prirejanje drobno razkrojene koruze, moke proste, za krmljenje konj. Stroji za mečkanje krompirja, stroji za rezanje krme. Slamoreznice na roko, vlačilo in par. — Stroj za prirejenje odpadkov pri izdelovanju olja v krmo in za parjenje krme itd.

Ph. Mayfarth & Co. Maschinenfabriken WIEN, 2/I, Taborstrasse Katalogi gratis in franko. Solidni zastopniki se vsprejmejo.

Častni diplom Zagreb. 1891. Zlata kolajna Temesvar.

KWIZDE

restitucijski fluid

Pralna voda za konje — Cena jedne steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Porablja se že 30 po dvornih hlevih in večjih hlevih vojaštva in civila vojačenje pred velikimi napori in zopetno krepčanje po naporih, ko se noge inapahnejo ali kite otrpnejo itd. usposobi konja za velika dela v vežbanju.

Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrečno

Kwizde restitucijski fluid

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

I GLAVNA ZALOGA **FRAN IV. KWIZDA**
c. in k. avstr. in kralj. rum. dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Maks Cotič**.

Tiskarna Dolenc 11. stu.